

Prijedlog

**IZVJEŠĆE O RADU
NACIONALNOG ODBORA ZA RAZVOJ
VOLONTERSTVA**

od 2010. do 2011. godine

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva

Zagreb, veljača, 2012. godine

SAŽETAK

Izješće o radu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu Odbor) se odnosi na razdoblje od 11. siječnja 2010. do 31. prosinca 2011. godine, za period njegovog drugog mandata. Nacionalni odbor za razvoj volonterstva imenovan je sukladno Zakonu o volonterstvu, Rješenjem Vlade Republike Hrvatske o imenovanju članova Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (NN 152/09) od 10. prosinca 2009. godine, a konstituiranje je završeno na prvoj Sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, 11. siječnja 2010. godine, od kada službeno započinje daljnji rad.

Program rada drugog mandata Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva temeljio se na zadaćama Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva definiranim Zakonom o volonterstvu te mjerama vezanim za razvoj volonterstva definiranim revidiranim Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine.

Nacionalni odbor je početkom mandatnog razdoblja, usvojio Plan djelovanja Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva za drugo mandatno razdoblje od siječnja 2010. do siječnja 2012. godine.

Ujedno, članovi/ice Odbora aktivno su sudjelovali u predstavljanju Zakona o volonterstvu (NN 58/07) u suradnji s predstavnicima Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i regionalnih volonterskih centara. Tijekom druge godine, aktivnosti Odbora bile su usmjerene na provedbu aktivnosti vezanih uz obilježavanje Europske godine volontiranja i usku suradnju s Povjerenstvom za obilježavanje Europske godine volontiranja Vlade Republike Hrvatske (NN 84/10). Odbor je donosio odluke o dobitnicima Državne nagrade za volontiranje u kategorijama fizičke osobe i organizatora volontiranja.

Odbor je u mandatnom razdoblju nastavio s aktivnostima popularizacije i razvoja volonterstva te je u suradnji s tijelima državne uprave i javnim institucijama, poticao uključivanje volontera u iste. Javna promocija volonterstva provodila se putem okruglih stolova i konferencija organiziranih prvenstveno u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, drugim tijelima državne uprave, Povjerenstvom za obilježavanje Europske godine volontiranja, Uredom za udruge Vlade Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i područne samouprave, Hrvatskom mrežom volonterskih centara, akademskom zajednicom, ustanovama te TACSO uredom za Hrvatsku kao i Delegacijom Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Kroz aktivnosti Odbora vezanih za njegovo javno djelovanje, vidljiva je daljnja potreba za intenzivnijim djelovanjem u cilju razvoja sustavnog vrednovanja i prepoznavanja volonterstva i njegovog doprinosa u svim segmentima društva od obrazovanja, zaštite okoliša, socijalne politike i pravosuđa. Sukladno dobrim iskustvima i postignućima, rad Odbora bio je usklađen s definiranim ciljevima i mjerama za razvoj volonterstva u okviru Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine. Poseban naglasak stavljen je na promoviranje Europske godine volontiranja kroz niz predviđenih aktivnosti. Na inicijativu Nacionalnog odbora i prijedlog Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za obilježavanje Europske godine volontiranja kojim se Hrvatska pridružila članicama Europske unije i istakla važnost i vrijednost volonterskog doprinosa.

1. Opće informacije o Nacionalnom odboru za razvoj volonterstva

1.1. Svrha i zadaće Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Sukladno Zakonu o volonterstvu (NN 58/2007), Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji je rad javan i koji provodi mjere i aktivnosti s ciljem

promicanja i daljnjeg razvoja volonterstva. Nacionalni odbor za razvoj volonterstva čine predstavnici javnog sektora, nezavisni stručnjaci kao i predstavnici organizacija civilnoga društva koji se bave volonterstvom, a imenuje ih Vlada Republike Hrvatske.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva ima sljedeće zadaće:

- predlaže mjere za unaprjeđenje položaja volontera u društvu
- u suradnji s nadležnim tijelima predlaže propise o pogodnostima za volontere
- odlučuje o dodjeli Državne nagrade za volontiranje
- daje inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo
- donosi Etički kodeks volontera
- poduzima druge aktivnosti radi razvoja volonterstva i
- obavlja druge mjere i aktivnosti utvrđene Zakonom o volonterstvu.

U ostvarivanju svojih zadaća, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva u drugom mandatnom razdoblju, surađivao je s: Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnog društva, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva, Hrvatskim zavodom za statistiku, Hrvatskom mrežom volonterskih centara, Gradom Zagrebom, TACSO uredom za Hrvatsku, Povjerenstvom za obilježavanje Europske godine volontiranja i drugim tijelima Vlade Republike Hrvatske, središnjim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnog društva.

1.2. Struktura i postupak konstituiranja Nacionalnog Odbora za razvoj volonterstva

Sukladno Zakonu o volonterstvu (NN 58/2007), drugi saziv Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva imenovan je 10. prosinca 2009. godine Rješenjem Vlade Republike Hrvatske, a konstituiranje je završeno 11. siječnja 2010. godine izborom predsjednice Nacionalnog odbora na prvoj sjednici.

Temeljem Rješenja o imenovanju članova Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva u drugom mandatu, Nacionalni odbor ima 19 članova/ica. Strukturu članova/ica drugog mandata Odbora činili su: 6 predstavnika/ica nadležnih tijela državne uprave, 10 predstavnika/ica organizacija civilnog društva te 3 predstavnika/ice lokalne i regionalne samouprave.

IME I PREZIME ČLANA/ICE ODBORA	ORGANIZACIJA/INSTITUCIJA
Sonja Babić	Koalicija udruga u zdravstvu
Suzana Borko	Hrvatski Caritas
Martina Horvat	Koordinacija udruga za djecu
Bojana Čulum	Hrvatska mreža za ruralni razvoj
Anamarija Sočo	Mreža mladih Hrvatske
Jeniseja Fištrek	Društvo nezaposlenih Hrvatske
Gordana Forčić	Hrvatska mreža volonterskih centara
Mladen Ivanović	Savez udruge gradova i udruge općina RH
Dubravka Horvat	Hrvatski crveni križ
Ines Loknar Mijatović	Ured za ljudska prava Vlade RH
Cvjetana Plavša Matić	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
Nikoleta Poljak	Koalicija za promociju i zaštitu ljudskih prava
Dunja Skoko Poljak	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
Ingrid Jurela Jarak	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Vesna Širanović	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske

	solidarnosti
Jasna Malus Goršek	Hrvatska zajednica tehničke kulture
Maja Tatalović	Savez udruge gradova Republike Hrvatske
Igor Vidačak	Ured za udruge Vlade RH
Bojan Smode	Savez izviđača Hrvatske

U tijeku mandatnog razdoblja Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, prema Rješenju Vlade od 09. lipnja 2011. godine, za članicu Nacionalnog odbora imenovana je Arijana Kanjuh umjesto Jasne Malus Gorišek, predstavnice Hrvatske zajednice tehničke kulture.

1.3. Program rada Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Program rada drugog mandata Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva temeljio se na odredbama Zakona o volonterstvu (NN 58/2007), kao i na mjerama iz Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011.

Program rada djelovanja Odbora usvojen je na sjednici Odbora 22. veljače 2010. godine. U dvije godine djelovanja, aktivnosti Odbora bile su usmjerene na izradu modela institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja, provođenje obveze prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti (kroz provedbu Zakona o volonterstvu i Pravilnika), uključenje ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a, donošenje odluke o dobitniku/ici Državne nagrade za volontiranje, za fizičku osobu i organizatora volontiranja, izradu i provođenje programa volontiranja u institucijama, promociju volonterstva, sudjelovanje na domaćim i međunarodnim skupovima te praćenju i izradi preporuka za primjenu pravnih propisa vezanih za razvoj volonterstva. Ujedno, članovi/ice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, pridružili su se aktivnostima Ministarstva i Povjerenstva za obilježavanje Europske godine volontiranja.

U cilju što učinkovitije provedbe planiranih aktivnosti, tijekom svog mandata definirane su stručne radne skupine koje su davale prijedloge za daljnju raspravu na sjednicama Odbora. Tijekom dvogodišnjeg mandata djelovale su sljedeće radne skupine:

RADNA SKUPINA	ČLANOVI/ICE
Etičko vijeće	Mladen Ivanović, Ingrid Jurela Jarak, Bojan Smode
Radna skupina za predlaganje aktivnosti obilježavanja Europske godine volontiranja	Gordana Forčić, Anamarija Sočo, Bojan Smode, Gordana Radonić (MOBMS)
Radna skupina za izradu Nacionalnog programa za razvoj volonterstva	Bojana Čulum, Siniša Zrinščak, Maja Tatalović, Anamarija Sočo, Dubravka Horvat, Gordana Forčić i Gordana Radonić
Radna skupina za administrativnu procjenu pristiglih prijava za Državnu nagradu za volontiranje	Dodjela nagrade u 2010.: Vesna Širanović, Jasna Malus Gorišek, Jeniseja Fištrek Dodjela nagrade u 2011.: Vesna Širanović, Jeniseja Fištrek i Martina Horvat

2. Pregled aktivnosti Nacionalnog odbora za razdoblje od 11. siječnja 2010. do 31. prosinca 2011. godine

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je tijekom svog dvogodišnjeg mandata, uz administrativnu i tehničku podršku Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, održao ukupno 12 sjednica na kojima su inicirali uključivanje svih tijela državne uprave, javnih institucija i organizacija civilnog društva u populariziranje i razvoj politike volonterstva te utvrđivanje prepreka za uključivanje volontera posebice u javnom sektoru. Članovi/ice Odbora aktivno su sudjelovali u davanju inicijativa za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo te u različitim aktivnostima javnog djelovanja Odbora na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

2.1. Pregled aktivnosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva od siječnja 2010. do prosinca 2011. godine odabranih sa sjednica Odbora

U razdoblju od 11. siječnja 2010., kada je održana 1. sjednica Odbora pa do 05. prosinca 2011. godine, posljednje sjednice, u drugom sazivu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva održano je 10 redovnih i dvije svečane sjednice povodom dodjele Državne nagrade za volontiranje. Dakle, u protekle dvije godine drugog saziva Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva ukupno je održano 12 sjednica. Tijekom cijelog mandatnog razdoblja osigurana je javnost rada Odbora objavljivanjem Zapisnika s održanih sjednica, smjernica i drugih dokumenata bitnih za područje razvoja volonterstva na web stranici nadležnog Ministarstva (www.mobms.hr).

Od 19 članova/ica, Sjednicama je u prosjeku prisustvovalo 14 osoba. Nakon usvajanja Poslovnika o radu, na prvoj sjednici Odbora za predsjednicu je izabrana Gordana Forčić, a za potpredsjednika Igor Vidačak. U tijeku drugog saziva Odbora, Arijana Kanjuh imenovana je umjesto Jasne Malus Gorišek, predstavnice Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Članovi/ce Nacionalnog odbora sudjelovali/le su u aktivnostima Povjerenstva za obilježavanje Europske godine volontiranja (Gordana Forčić, Martina Horvat, Ingrid Jurela Jarak, Igor Vidačak, Maja Tatalović, Bojan Smode, Cvjetana Plavša Matić).

Pokrenut je postupak za imenovanje članova trećeg saziva Odbora. Predložene su izmjene Zakona o volonterstvu, među kojima i to da ubuduće mandat članova Odbora bude četiri godine.

2.2. Obilježavanje Europske godine volontiranja 2011.

Vijeće Europske unije je 27. studenog 2009. godine, 2011. godinu proglasilo „Europskom godinom volontiranja“ radi snažne promocije sudjelovanja građana i doprinosa volonterskog rada u socijalnom i gospodarskom razvoju. Osnovni cilj proglašenja Godine bila je europska podrška stvaranju okruženja za povećanje volontiranja svih dobnih skupina, jasno prepoznavanje i vrednovanje volonterskog rada te promocija solidarnosti i društvene kohezije. Sve članice Europske unije i šire bile su pozvane da u svojim zemljama odrede nacionalno koordinacijsko tijelo kako bi se u program obilježavanja uključila sva relevantna tijela, institucije i organizacije civilnog društva na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Na temelju inicijative Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva i nadležnog Ministarstva 2010. godine osnovano je Povjerenstvo za obilježavanje Europske godine volontiranja Vlade RH (nadalje: Povjerenstvo) čiji je rad koordiniralo Ministarstvo. Hrvatska se na taj način aktivno pridružila članicama Europske unije u promociji vrijednosti volonterskog rada i osiguranja preduvjeta za daljnji razvoj ove javne politike.

U Povjerenstvu za obilježavanje Europske godine volontiranja birani su sljedeći predstavnici tijela državne uprave, organizacija civilnog društva, ustanova, poslovnog sektora, akademske zajednice i medija:

- predstavnica Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva - Ivana Tabak
- predstavnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa - Ingrid Jurela Jarak
- predstavnica Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi - Stela Fišer
- predstavnica Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Ankica Paun Jarallah
- predstavnik Ureda za udruge - Igor Vidačak
- predstavnica Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva - Cvjetana Plavša Matić
- predstavnica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - Maja Tatalović
- predstavnica Sveučilišta u Zagrebu – Marina Ajduković
- tri predstavnika/ce Savjeta za razvoj civilnoga društva - Duška Milinković, Lejla Šehić Relić, Bojan Smode
- predstavnica Hrvatske gospodarske komore - Gordana Mršić
- predstavnik Hrvatskog novinarskog društva - Mario Vrandečić
- predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predsjednik Povjerenstva i državni tajnik Stjepan Adanić, tajnica Povjerenstva i načelnica za područje volonterstva Gordana Radonić te zamjenica Andrea Krznar.

Povjerenstvo je usvojilo Kalendar nacionalnih aktivnosti kojim su predviđene najznačajnije aktivnosti u Republici Hrvatskoj za obilježavanje Europske godine volontiranja. Povjerenstvo je također usvojilo aktivnosti od posebnog značaja pod nazivom Zajedničke aktivnosti Povjerenstva u cilju daljnje promocije i unaprjeđenja društvene podrške za razvoj volonterstva; kako slijedi:

- upućivanje cirkularnog pisma Povjerenstva na razna tijela/organizacije/poslovne subjekte; kojim se pozvalo na obilježavanje Europske godine volontiranja te promociju volonterskog rada
- izrada Nacionalnog programa za razvoj volonterstva
- organiziranje koordinirane volonterske akcije diljem Republike Hrvatske pod nazivom „Hrvatska volontira“ pod pokroviteljstvom predsjednika RH Ive Josipovića
- povećanje vidljivosti volontera i promocije volontiranja kroz medije, spotove, foto izložbe
- definiranje specifičnosti i unaprjeđenja volonterskog rada s djecom
- organiziranje ciljane volonterske akcije Saveza izviđača Hrvatske u Općini Bistra pod nazivom „Zajedno za zajednicu!“.

U organizaciji Hrvatske mreže volonterskih centara u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Gradom Zagrebom, i TACSO-om, organizirana je Nacionalna konferencija o volonterstvu s međunarodnim sudjelovanjem, koja se održala u Zagrebu, 7. prosinca 2011. godine u Hotelu International. Konferencija je dala pregled aktivnosti kojima je obilježena Europska godina volontiranja u Republici Hrvatskoj uz predstavljanje međunarodnih i hrvatskih strateških dokumenta o volonterstvu. Okupilo se 150 sudionika iz javnog i civilnog sektora koji su razmotrili izazove i perspektive u razvoju volonterstva na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini.

Na Konferenciji je Donna Keher, voditeljica Odjela za partnerstvo i komunikaciju Volontera Ujedinjenih naroda predstavila Izvješće o stanju volonterstva u svijetu te Preporuke i smjernice razvoja volonterstva u Europskoj uniji. Izvještaj o stanju volonterstva u svijetu obuhvaća vrijednost volonterstva na globalnoj razini, razini solidarnosti, predanosti i poštovanja te produbljuje razumijevanje volonterstva kao i njegov utjecaj na naše živote. Izvješće je još jedan poticaj za promjenu percepcije o volonterskom radu kao važnoj komponenti promjene i razvoja jer još uvijek volonteri su nedovoljno prepoznati i iskorišteni potencijali.

Veleposlanik Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj Paul Vandoren, pored značaja volonterskog doprinosa u razvoju ekonomije i europskog društva u cjelini, istakao je mogućnosti iskorištavanja Europskih fondova i EU Programa za uključivanje u razne volonterske aktivnosti svih

dobnih skupina. Istakao je program Mladi na djelu kojim se daje prilika mladim ljudima da naprave razliku u svijetu kroz Europsku volontersku službu radi stjecanja novih znanja, vještina koje će povećati njihovu zapošljivost i omogućiti im nova poznanstva i prijateljstva. Drugi primjer je Grundtvig program koji omogućuje starijim ljudima da se uključe u volonterske aktivnosti.

2.3. Dodjela Državne nagrade za volontiranje i Novinarske nagrade Europske godine volontiranja

Pravilnik o Državnoj nagradi za volontiranje (NN 106/07) uređuje postupak za dodjelu Državne nagrade za volontiranje, način objave javnog poziva, obvezan sadržaj prijedloga, kriterije za odabir kandidata te izgled povelje.

Državna nagrada za volontiranje dodjeljuje se na Međunarodni dan volontera (5.12.) za najznačajnije volonterske aktivnosti pojedinaca odnosno fizičkih osoba te organizatora volontiranja kao pravnih osoba koje su doprinijele poboljšanju kvalitete življenja više osoba, skupina osoba ili općoj dobrobiti, aktivnom uključivanju više osoba ili skupina osoba u društvena zbivanja i razvoju humanijeg društva. Javni poziv za predlaganje kandidata za dodjelu Državne nagrade za volontiranje, objavljuvao se na internetskoj stranici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u dnevnom tisku (Vjesnik i Jutarnji list) te putem mreža s regionalnih volonterskih centara i drugih organizacija / institucija na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Na Javni poziv upućen za dodjelu Državnu nagrade za volontiranje u 2010. godini pristigle su ukupno 23 prijave, od čega 16 u kategoriji za fizičku osobu i 7 u kategoriji pravne osobe, organizatora volontiranja. Iste je godine odlučeno da se Državna nagrada za volontera - fizičku osobu dodjeli volonterki Miri Krajnović iz Zagreba, a Državna nagrada za organizatora volontiranja - Udruzi mladeži Selce iz Selca. Protokol za dodjelu Nagrade vodio je potpredsjednik Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva Igor Vidačak u prostorijama Vlade RH.

Objavom Javnog poziva za dodjelu Državne nagrade za volontiranje u 2011. godini, između 16 pristiglih prijava, 8 u kategoriji fizičke osobe i 8 u kategoriji pravne osobe, temeljem prijedloga Odbora, nagrađeni su: volonterska Mira Dajčić iz Zagreba, u kategoriji fizičke osobe i Udruga Zora iz Čakovca u kategoriji pravne osobe. Protokol za dodjelu Nagrade vodila je predsjednica Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva Gordana Forčić u prostorijama Ministarstva.

Povodom obilježavanja 2011.- Europske godine volontiranja, Delegacija Europske unije u Republici Hrvatskoj u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Republike Hrvatske i Hrvatskom mrežom volonterskih centara raspisala je natječaj za Novinarsku nagradu Europske godine volontiranja. Osnovni cilj raspisivanja Nagrade je odavanje priznanja hrvatskim novinarima koji pridonose podizanju svijesti o važnosti volontiranja, brojnim volonterskim aktivnostima koje se održavaju diljem zemlje te obilježavanju 2011. - Europske godine volontiranja i njenih ciljeva. Nagrada je bila raspisana u dvije kategorije: za najbolje pisano izvještavanje o volontiranju što je uključivalo članke, intervjue i kolumne kroz tiskane i online medije kao i za najbolje izvještavanje o volontiranju u audio-vizualnim medijima kroz televiziju, radio, Internet, a uključivalo je intervjue, dokumentarce, panel diskusije, reportaže i kratke priče objavljene na televiziji ili radiju te online medijima.

Na svečanoj sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva 5. prosinca 2011. godine u prostorijama Ministarstva, dodijeljena je Novinarska nagrada Europske godine volontiranja. Nagrađene su novinarke: Marina Damjan (Glas Istre) za pisano izvještavanje, Željka Kovačević (Fade in) za televizijsko izvještavanje i Ivana Sučić (Hrvatski radio) za radijsko izvještavanje. Nagrade je dodijelio šef Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj, veleposlanik Paul Vandoren te predstavnici Ministarstva i Hrvatske mreže volonterskih centara na svečanosti dodjele Državne nagrade.

2.4. Izrada Nacionalnog programa za razvoj volonterstva

Temeljem zaključka s 9. sjednice, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva pristupio je izradi prijedloga Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje od 2013.- 2017. (Nacionalni program). U svrhu izrade Prijedloga Nacionalnog programa Odbor je osnovao užu radnu skupinu u koju su imenovani sljedeći članovi:

1. Bojana Ćulum, Hrvatska mreža za ruralni razvoj
2. Siniša Zrinščak, Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada
3. Maja Tatalović, Savez udruge općina i udruge gradova
4. Anamarija Sočo, Mreža mladih Hrvatske
5. Dubravka Horvat, Hrvatski Crveni križ
6. Gordana Forčić, Hrvatska mreža volonterskih centara
7. Gordana Radonić, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Pored članova uže Radne skupine u izradi prvog Nacionalnog programa za razvoj volonterstva sudjelovat će i stručnjaci iz različitih područja bitnih za razvoj volonterstva iz područja socijalne skrbi, zdravlja, obrazovanja, kulture, zaštite okoliša i drugih. Radna skupina se obvezuje izraditi prijedlog strukture Nacionalnog programa za razvoj volonterstva i predstaviti ga na sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva u prvoj polovici 2012. godine. Cilj izrade prvog Nacionalnog programa za razvoj volonterstva je napraviti operativan dokument za područje volonterstva s jasno definiranim ciljevima, mjerama, indikatorima i odgovornim organizacijama/institucijama, za petogodišnje razdoblje, od 2013. do 2017. godine. Dokument bi trebao biti poslan Vladi Republike Hrvatske u jesen 2012, a implementiran od početka 2013. godine.

2.5. Provedba Plana djelovanja Nacionalnog odbora u okviru revidiranog Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine

Mjera 10.1.1. Izraditi model institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarenja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja

Članovi/ce Nacionalnog odbora sudjelovali su u organizaciji Nacionalne konferencije o volonterstvu na temu „Hrvatska u susret Europskoj godini volontiranja: značaj i uloga koordinatora volontera“ koja je održana 24. studenog 2010. godine u Hotelu International. Cilj konferencije bio je unaprijediti

kapacitete za provedbu volonterskih programa u ustanovama i organizacijama civilnog društva kroz rad koordinatora volontera, a očekivani rezultati bili su: unaprijeđena znanja i razmjena iskustava na nacionalnoj i međunarodnoj razini za educirane koordinate volontera, mobilizirana relevantna tijela državne uprave za unaprijeđenje menadžmenta volontera u ustanovama u skladu s Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i Operativnim planom provedbe, mobilizirani relevantni resursi na nacionalnoj razini za pripremu obilježavanja Europske godine volontiranja 2011. te uspostavljeno razumijevanje važnosti pozicije koordinatora volontera kao radnog mjesta koje podrazumijeva kvalifikacije nužne za kvalitetan rad ustanova i udruga. Inicijativom nadležnog Ministarstva, a u suradnji s Državnim zavodom za statistiku zanimanje „koordinator volontera“ uvršteno je kao zasebno zanimanje u abecedni popis stručnjaka za ljudske resurse u okviru Nacionalne klasifikacije zanimanja koji se koristi kao interni alat za sva relevantna istraživanja.

U siječnju 2011. u sklopu obilježavanja 2011. – Europske godine volontiranja održan je Okrugli stol na temu: Vrednovanje volonterskog rada u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Potreba sustavnog obuhvata vrednovanja volonterskog rada u sklopu ustanova visokog obrazovanja prepoznata je od strane svih sudionika okruglog stola. U tu svrhu podržan je i prijedlog formiranja nacionalne inicijative na razini sveučilišta putem koje će se razmjenjivati primjeri dobre prakse i razrađivati modeli primjenjivi na pojedinim fakultetima. Primjer Sveučilišta u Rijeci koje je razvilo više vrsta vrednovanja volonterskog rada u sklopu misije društveno odgovornog sveučilišta istaknut je kao izvrsno postignuće koje govori o tome da je moguće napraviti pozitivne pomake u postojećem sustavu visokog obrazovanja. Sam okrugli stol na temu vrednovanja volonterskog rada u sustavu visokog obrazovanja uočen je kao pozitivna aktivnost za koju se vjeruje da će dati poticaj različitim srodnim aktivnostima i događanjima, osobito u kontekstu 2011.- Europske godine volontiranja. Pored Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti ostali suorganizatori okruglog stola bili su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za udruge, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva, Mreža regionalnih volonterskih centara i TACSO -tehnička pomoć organizacijama civilnog društva.

Temeljem zaključka s 8. sjednice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, prosljeđena je preporuka Rektorskom zboru visokih učilišta Republike Hrvatske radi potrebe sustavnog obuhvata vrednovanja volonterskog rada u sklopu ustanova visokog obrazovanja te prijedloga formiranja nacionalne inicijative na razini sveučilišta koja će imati zadatak razmjenjivati primjere pozitivne prakse i razrađivati modele primjenjive na pojedinim fakultetima.

Mjera 10.1.2. Provesti obvezu prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti kroz provedbu Zakona o volonterstvu i Pravilnika kojim su propisani rokovi za dostavljanje godišnjih izvješća i drugih bitnih podataka koja su organizatori volontiranja dužni dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Sukladno Pravilniku o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja (NN 101/08) svaki organizator volontiranja u Republici Hrvatskoj obavezan je do kraja veljače za proteklu godinu dostaviti izvješće broju volontera, volonterskih sati, vrsti aktivnosti ili usluga na kojima su bili uključeni volonteri te utrošenim sredstvima.

Ministarstvo je prikupilo prve službene podatke za organizirano volontiranje u Republici Hrvatskoj koji se odnose na 2010. godinu. Radi lakšeg prikupljanja relevantnih podataka izrađena je web aplikacija pod nazivom Izvješća organizatora volontiranja, a postavljena je na stranici Ministarstva u svrhu izravnog unošenja podataka. U 2010. godini bilo je prijavljeno 273 organizatora volontiranja od čega 201 udruga, 27 ustanova, 6 jedinica lokalne i područne samouprave, 3 državna tijela, 2 zaklade, 1 vjerska zajednica te 33 druge neprofitne organizacije. Broj volontera koji je poklonio svoj rad za poboljšanje kvalitete života drugih osoba ili opće korisne svrhe iznosio je 13 922 od čega 432 stranca u Republici Hrvatskoj. Postotak ženske populacije volonterki iznosio je 63%, svih dobnih skupina od 19 – 65 godina starosti. Tijekom 2010. godine prijavljeno je 725 680 sati volontiranja, a njihovi

troškovi iznosili su 3.502.404,91 kuna. Najveća učestalost volonterskog rada evidentirana je u socijalnim uslugama.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je inicirao upućivanje dopisa Ministarstvu financija u kojem se predlaže izmjena Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i obrazaca financijskih izvješća za neprofitne organizacije na način da se u dodatnim podacima financijskih izvješća neprofitnih organizacija za poslovnu godinu iskazuju i podaci o broju volontera i broju volonterskih sati. Navedeni podaci ne mijenjaju sadržaj financijskih izvješća i spadaju u dio dodatnih podataka koji bi se prikupljali. Ministarstvo financija suglasno je s predloženim izmjenama te će ih uključiti kod prvih izmjena i dopuna Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

10.1.3. Izraditi metodologiju za provedbu redovitog nacionalnog istraživanja o volonterstvu u RH

Na 8. sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva jednoglasno je usvojen prijedlog da Ministarstvo sazove sastanak predstavnika institucija, organizacija i pojedinaca koji su provodili istraživanja o volonterstvu u Republici Hrvatskoj. Premda je napravljena analiza nositelja dosadašnjih istraživanja i sačinjen prijedlog organizacija i institucija za predmetni sastanak, isti nije održan radi intenzivnih aktivnosti na koordinaciji Povjerenstva za obilježavanje Europske godine volontiranja te je prebačen na 2012. godinu.

Mjera 10.1.4. Izraditi i provesti program osposobljavanja organizatora volontiranja (organizacija civilnoga društva, javnih i privatnih ustanova, institucija javnih vlasti te korporacija) u radu s volonterima

Na 8. sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva jednoglasno je usvojen prijedlog da se uputi preporuka Ministarstvu uprave da se u Katalog programa izobrazbe, Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Ministarstva uprave, uvrsti edukacija za upravljanje volonterima. Ministarstvo uprave dostavilo je prijedlog za moguću suradnju u smislu provedbe programa izobrazbe s Državnom školom za javnu upravu te je 13. rujna 2011. godine održan sastanak na temu uvrštavanja edukacije u katalog izobrazbe koja će biti ponovo tema za detaljniju razradu u 2012. s obzirom da je sredinom 2011. Državna škola tek započela s radom.

Na istoj sjednici Odbor je predložio održavanje zajedničke sjednice Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva te Nacionalnog odbora za odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo, koja je prebačena na 2012. godinu.

2.6. Ostale aktivnosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Odbor je podržao inicijativu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti za uključivanje volontera u rad Ministarstva tijekom 2011. godine radi snažnije promocije volonterskog doprinosa u javnom sektoru. Ministarstvo je u suradnji s Volonterskim centrom Zagreb uključilo 19 volontera temeljem sklopljenih ugovora o volontiranju koji su potpisani od strane čelnika tijela. Izrađen je Protokol o radu s volonterima koji je razmijenjen sa zainteresiranim tijelima državne i lokalne uprave. Uključeni volonteri ostvarili su 2132 sati volontiranja i svojim radom doprinijeli kvaliteti resornog Ministarstva te postali primjer pozitivne prakse za druge institucije.

Jednoglasno je usvojen prijedlog da Nacionalni odbor za razvoj volonterstva proslijedi preporuku Statističkom savjetu Republike Hrvatske da se u okviru petogodišnjeg plana statističkih aktivnosti za razdoblje od 2012. do 2017. godine uvrsti modul mjerenja/praćenja volonterstva u okviru nekog od postojećih statističkih istraživanja.

Predstavnici Nacionalnog odbora i resornog ministarstva sudjelovali su na Danima udruga 2010. (Zadar) i 2011. (Pula), u organizaciji Ureda za udruge, kojom prilikom su održani okrugli stolovi i rasprave o stanju volonterstva u Republici Hrvatskoj, mogućnostima korištenja potpora za volonterske

projekte u okviru fondova Europske unije te izradi Nacionalne strategije stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva za buduće razdoblje.

Članovima Nacionalnog odbora predstavljen je Projekt „Mladi na tržištu rada“ koji se provodi u sklopu IV komponente IPA programa „Razvoj ljudskih potencijala,“ čija je vrijednost 1,1 milijun eura. Hrvatski zavod za zapošljavanje kao korisnička institucija provodi ga na razini osam hrvatskih županija u partnerstvu s međunarodnim stručnim timom na čelu s njemačkom konzultantskom tvrtkom GOPA Consultants.

Koordinacija udruga za djecu je u razdoblju od lipnja do prosinca 2011. godine prikupljala mišljenja organizacija civilnog društva i ustanova o dosadašnjim iskustvima organizatora volontiranja koje uključuju maloljetnike kao volontere ili korisnike volontiranja u cilju unaprjeđenja volontiranja s djecom. Prikupljeni materijal dostavljen je i prezentiran Nacionalnom odboru kako bi mogao biti korišten u izradi budućih dokumenata kojima se podržava i promiče volonterstvo.

Na inicijativu resornog Ministarstva Etičko vijeće zaduženo za provedbu Etičkog kodeksa volontera održalo je jednu sjednicu na kojoj je raspravljano o položaju molitvenih zajednica ili vjerskih organizacija radi u tumačenja odredbi članka 10. Zakona o volonterstvu kao i o sve češćoj potrebi tumačenja novih trendova kao što je e-volontiranje i obiteljsko volontiranje. Etičko vijeće je nakon rasprave donijelo zaključak da se aktivnosti koje imaju molitvene dimenzije, za razliku od karitativnih, ne smatraju volontiranjem prema Zakonu o volonterstvu, jer se radi o isključivo vjerskim sadržajima koje su u nadležnosti crkve. Uključenje djece mlađe od 15. godina starosti u aktivnosti e-volontiranja, uz nadzor roditelja također ne možemo smatrati volontiranjem sukladno Zakonu jer isti jasno propisuje tko i pod kojim uvjetima može organizirati odgoj za volontiranje (isključivo odgojno-obrazovne ustanove, ustanove socijalne skrbi ili druge pravne osobe koje organiziraju volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi).

2.7. Sudjelovanje na međunarodnim skupovima

Predsjednica Nacionalnog odbora Gordana Forčić sudjelovala je 2010. na međunarodnoj Konferenciji o volonterstvu koja se održala u Valenciji, Španjolska, u organizaciji Europskog volonterskog centra, kojom prilikom je predstavila rad Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva i iskustva Republike Hrvatske.

3. Preporuke za daljnji rad Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Aktivnosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva potrebno je ponajprije usmjeriti na prioritetne zakonski predviđene obveze Odbora, a vezane su uz:

- I. predlaganje mjera za unaprjeđenje položaja volontera u društvu,
- II. predlaganje propisa o pogodnostima za volontere,
- III. odlučivanje o dodjeli Državne nagrade za volontiranje,
- IV. davanje inicijative za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo te
- V. poduzimanje drugih aktivnosti radi razvoja volonterstva.

U ostvarivanju gore navedenih obveza, Nacionalni odbor bi, uz potporu Ministarstva socijalne politike i mladih, trebao neposredno surađivati s Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva i drugim državnim tijelima, središnjim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnog društva.

Temeljem iskustava u radu prva dva mandata Odbora, moguće je formulirati nekoliko preporuka za unaprjeđenje rada Odbora u predstojećem razdoblju:

- Aktivno se uključiti u izradu Nacionalnog programa za razvoj volonterstva čija izrada je započeta temeljem preporuke Vladinog povjerenstva za obilježavanje 2011. Europske godine volontiranja
- Nacionalni odbor i nadalje treba proaktivno svojim preporukama i podrškom utjecati i poticati procese i mehanizme usmjerene na unaprjeđenje sustava prikupljanja podataka o volonterstvu u cilju lakšeg izračuna ekonomske vrijednosti volontiranja
- Radi što boljeg upoznavanja članova Odbora s izazovima u radu volontera, preporuča se povremeno održavanje sjednica u udrugama u raznim područjima djelovanja
- Održavanje zajedničke sjednice/sastanka sa Savjetom za razvoj civilnog društva
- Uključivanje Odbora u potporu konkretnim volonterskim akcijama u suradnji s mrežom volonterskih centara
- Pozivati predstavnike sveučilišta na sjednice Odbora kako bi nas redovito informirali o napretku u izvršavanju mjera vezanih uz institucionalno priznavanje volonterskog rada
- Aktivnije se uključiti u promociju Državne nagrade za volontiranje i osigurati da se u javnosti nagrada jasno prepozna i ne miješa sa sličnim inicijativama kao što su Volonterski Oskar Volonterskog centra Zagreb, nagrade Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva i druge. Ujedno doraditi proceduru i detaljnije definirati prioritete i kriterije za obje kategorije Državne nagrade za volontiranje
- S obzirom da je 2012. Europska godina aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti gdje volontiranje ima važnu ulogu, Nacionalni odbor bi trebao biti katalizator različitih aktivnosti u tom području
- Uspostaviti suradnju s Delegacijom Europske unije u RH i organizirati jednu raspravu u Informacijskom centru EU na temu razmjene iskustava u promicanju razvoja volonterstva u državama članicama EU i RH
- Intenzivirati lobiranje različitih Ministarstava od strane članova Nacionalnog odbora u cilju razvoja programa financiranja projekata udruga/ustanova i drugih potencijalnih organizatora volontiranja da u okviru svojih natječaja kao jedan od prioriteta financiranja uvrste i uključivanje volontera i volonterske aktivnosti u programe/projekte
- S obzirom na dosadašnju praksu primjene Zakona o volonterstvu i različitim izazovima u njegovoj primjeni u praksi, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva treba preuzeti proaktivnu ulogu u poticanju resornog ministarstva odgovornog za provedbu Zakona da se provede evaluacija učinkovitosti primjene Zakona o volonterstvu te
- U cilju što veće vidljivosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, kontinuirano sudjelovanje članova Nacionalnog odbora na međunarodnim i nacionalnim događanjima relevantnim za volonterstvo.